

Memia birocratic e memia centralistic

La regenza refusa ils instruments per realisar la nova lescha davart la planisaziun dal territori

■ (cc) Il cussegl federal ha dà en consultaziun la fin d'avust 2013 ils instruments per realisar la nova lescha federala davart la planisaziun dal territori (ordinaziun; directivas tecnicas per las zonas da construcziun; cumpletaziun dal mussavia per la planisaziun directiva). La regenza refusa ils instruments da realisaziun en concordanza cun la conferenza svizra dals directurs da construcziun, da planisaziun e da protecziun da l'ambient (CCPA).

Il mars da quest onn ha il pievel acceptà ina midada da la lescha federala davart la planisaziun dal territori. Questa midada ha l'intenziun da franar l'extensiuin dals abitadis en la cuntrada e da guidar il svilup da l'abitadi pli fitg vers l'intern.

Betg respectà il sistem federalistic

Ils instruments ch'èn vegnids elavurads en il fratemp dal cussegl federal per realisar la midada menziunada da la lescha federala na cuntentan betg ord vista da la regenza. La critica principala è l'inobservanza dal sistem federalistic en la planisaziun dal territori: La confederaziun prescriba per tut ils chantuns ina metoda unitara che duai servir a calcular la grondezza admissibla da las zonas da construcziun. Tenor la constituziun federala èn ils chantuns però per gronda part autonomi en la planisaziun dal territori. Per la regenza èsi evident che per in chantun sco il Grischun cun per gronda part structuradas pitschnas e cun blers spazis da structuradas debblas na dastgian betg vegnir declaradas per impegnativas las medemas tariffas da calculaziun sco per ils chantuns da la Bassa cun bleras citads.

La metoda ch'è prevista en il project per eruir il basegn futur da zonas da construcziun è memia tecnocratica e

Ils instruments da la nova lescha da planisaziun na cuntentan betg ils responsabls per la planisaziun dal chantun Grischun. Da san. Richard Atzmueller, cusseglier guvernativ Hansjörg Trachsel e Carlo Decrutins.

FOTO N. SIMMEN

memia centralistica. Ella na resguarda betg suffizientmain las differentas relaziuns chantunalas. Quai sa mussa cunzunt en ils suandants secturs:

Enzonaziun en lieus centrals

Enzonaziuns en lieus centrals cun potenzial da svilup sco per exempel la Val dal Rain grischuna fissan mo pli pussaivlas sche l'enzonaziun vegniss cumpensada cun la dezonaziun d'ina surfatscha destinada per zonas da construcziun da medema grondezza insauna en ina cuntrada rurala. Questa

cumbinaziun da spazis dynamics cun spazis main dynamics chaschuna in dischavantatg da concorrenza per ils spazis da gronda creschientscha en il chantun.

Sco basa per la cumparegliabladad svizra da la grondezza da las zonas da construcziun prevesa la confederaziun tips da vischnancas che vegnan definids da la statistica. Quai èn tips da vischnancas che n'èn oriundamain betg vegnids sviluppads per fixar il basegn da zonas da construcziun e che produceschan uschia resultats sfalsifitgads.

L'influenza da las abitaziuns secundaras existentas sin il consum da surfatscha per abitant na vegn pia strusch resguardada.

Betg resguardà la proporziunalitad

Il princip da la proporziunalitad n'è betg vegnì resguardà en il project. Las dezonaziuns da zonas da construcziun pli pitschnas en ils vitgs dals spazis cun structuradas debblas chaschunan gronds custs, n'effectueschan dentant nagina plivalur dal spazi perquai che en quests territoris na poi strusch vegnir quintà

cun svilups considerabels er en l'avegnir. Il cuntrari: Las dezonaziuns bloccheschan schizunt las paucas speranzas da svilup che restan anc.

Ils instruments da realisaziun èn pia marcads fermamain d'ina disfidanza da la confederaziun envers ils chantuns, quai che sa manifestescha en numerusas obligaziuns birocraticas per ils chantuns da communitgar e da documentar.

La regenza è dischillusa

Tut en tut è la regenza dischillusiunada dals instruments da realisaziun. Sin fundament da la metoda proponida per calcular la grondezza admissibla da las zonas da construcziun ed en spezial pervia da la cumbinaziun previsa dals spazis dynamics e dals spazis main dynamics han els per finir il medem resultat sco l'iniziativa per la cuntrada cun ses moratori d'enzonaziuns da 20 onns. Per impedir quest moratori avevan la CCPA e quasi tut ils chantuns, inclusiv il Grischun, sustegnì da ses temp la revisiun da la lescha davart la planisaziun dal territori sco menda main ferma che l'iniziativa per la cuntrada. En spezial il Grischun aveva adina exprimì l'aspectativa – er envers la confederaziun – ch'ils instruments da realisaziun vegnissan concepids en ina moda supportabla per las regions da muntogna ed en accordanza cun ina repartiziun da las incumbensas en la planisaziun dal territori che fiss confurma a la constituziun. Questa aspectativa n'è deplorablamain betg vegnida ademplida cun il project qua avant maun uschia che la regenza pretendia ch'el vegnia repassà cumpletmain.

Da la posiziun da la conferenza svizra dals directurs da construcziun, da planisaziun e da protecziun da l'ambient, la quala la regenza sustegna, pon ins prender invista sut www.bpuk.ch.